

ПРЯМУЄМО
РАЗОМ

ПРЕДСТАВНИЦТВО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
В УКРАЇНІ

ДЕРЖАВИ-ЧЛЕНИ ЄС

АВСТРІЯ

столиця **Відень**
населення 8,2 млн осіб
загальна площа 83 870 км²

БЕЛЬГІЯ

столиця **Брюссель**
населення 10,4 млн осіб
загальна площа 32 550 км²

БОЛГАРІЯ

столиця **Софія**
населення 7,6 млн осіб
загальна площа 110 910 км²

ГРЕЦІЯ

столиця **Афіни**
населення 11,3 млн осіб
загальна площа 131 990 км²

ДАНІЯ

столиця **Копенгаген**
населення 5,5 млн осіб
загальна площа 43 090 км²

ЕСТОНІЯ

столиця **Таллінн**
населення 1,4 млн осіб
загальна площа 45 230 км²

ІРЛАНДІЯ

столиця **Дублін**
населення 4,5 млн осіб
загальна площа 70 280 км²

ІСПАНІЯ

столиця **Мадрид**
населення 45,8 млн осіб
загальна площа 504 650 км²

ІТАЛІЯ

столиця **Рим**
населення 60,0 млн осіб
загальна площа 301 230 км²

КІПР

столиця **Нікосія**
населення 0,8 млн осіб
загальна площа 9 250 км²

ЛАТВІЯ

столиця **Рига**
населення 2,3 млн осіб
загальна площа 64 590 км²

ЛИТВА

столиця **Вільнюс**
населення 3,2 млн осіб
загальна площа 65 300 км²

ЛЮКСЕМБУРГ

столиця **Люксембург**
населення 0,5 млн осіб
загальна площа 2 590 км²

МАЛЬТА

столиця **Валлетта**
населення 0,4 млн осіб
загальна площа 320 км²

НІДЕРЛАНДИ

столиця **Амстердам**
населення 16,4 млн осіб
загальна площа 41 530 км²

НІМЕЧЧИНА

столиця **Берлін**
населення 82,0 млн осіб
загальна площа 357 020 км²

ПОЛЬЩА

столиця **Варшава**
населення 38,2 млн осіб
загальна площа 322 580 км²

ПОРТУГАЛІЯ

столиця **Лісабон**
населення 10,9 млн осіб
загальна площа 92 390 км²

РУМУНІЯ

столиця **Бухарест**
населення 21,9 млн осіб
загальна площа 238 400 км²

СЛОВЕНІЯ

столиця **Любляна**
населення 2,0 млн осіб
загальна площа 20 270 км²

СПОЛУЧЕНЕ КОРОЛІВСТВО

столиця **Лондон**
населення 61,7 млн осіб
загальна площа 244 800 км²

СЛОВАЧЧИНА

столиця **Братислава**
населення 5,4 млн осіб
загальна площа 48 850 км²

УГОРЩИНА

столиця **Будапешт**
населення 10,0 млн осіб
загальна площа 93 030 км²

ХОРВАТІЯ

столиця **Загреб**
населення 4,2 млн осіб
загальна площа 56 594 км²

ФІНЛЯНДІЯ

столиця **Гельсінкі**
населення 5,4 млн осіб
загальна площа 338 030 км²

ФРАНЦІЯ

столиця **Париж**
населення 65,3 млн осіб
загальна площа 551 700 км²

ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

столиця **Прага**
населення 10,5 млн осіб
загальна площа 78 870 км²

ШВЕЦІЯ

столиця **Стокгольм**
населення 9,4 млн осіб
загальна площа 449 960 км²

Країни Шенгенської зони

Країни, які не входять до Шенгенської зони

Крім 22 країн ЄС до Шенгенської зони входять також Швейцарія, Ісландія, Норвегія та Ліхтенштейн

До Європейського Союзу нині входять 28 країн Європи*. Вони об'єдналися на основі загальнолюдських та демократичних цінностей, аби їхні громадяни жили в мирі, стабільності й добробуті. ЄС – це унікальне утворення, адже залишаючись незалежними суверенними державами, його члени заснували спільні інституції задля розвитку та розв'язання питань, що становлять їхній взаємний інтерес.

Офіційно об'єднання, яке згодом назвали Європейським Союзом, було утворене 1957 року. Відтоді воно незмінно розширювалося та модернізувалося, досягаючи дедалі вищої якості життя для його громадян. Водночас ЄС став впливовим міжнародним гравцем, рівним за вагою провідним світовим державам.

В основі Європейського Союзу лежать цінності, що об'єднують європейців. Громадяни держав-членів ЄС поважають і цінують свою багату спадщину, складовими якої є права людини, соціальна солідарність, свобода підприємництва, справедливий розподіл результатів економічного зростання, право на захищене довкілля, повага до культурного, мовного та релігійного розмаїття, гармонійне поєднання традицій і прогресу.

*На референдумі, що відбувся у червні 2016 року, більшість британців висловилися проти членства їхньої країни в ЄС. Процес виходу Сполученого Королівства з Європейського Союзу має завершитися до 30 березня 2019 року.

ЄВРОПЕЙСЬКА РАДА

Європейська Рада визначає найважливіші стратегічні напрямки та пріоритети подальшого розвитку ЄС, а також вирішує актуальні міжнародні питання. Європейська Рада складається з глав держав або урядів (президентів чи прем'єр-міністрів) усіх країн-членів ЄС. До складу Європейської Ради входить її Президент, який координує діяльність цієї інституції (нині цю посаду обіймає колишній прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск), а також Президент Європейської Комісії.

Дізнайтесь більше: <https://www.consilium.europa.eu/en/european-council/>

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ

Європейський Парламент – це законодавчий орган ЄС, який представляє громадян його держав-членів та обирається ними безпосередньо. Він складається з 750 депутатів, яких обирають у 28 країнах кожні 5 років на загальних і вільних виборах. Ці вибори є найбільш багатонаціональними виборами у світі.

У Європарламенту є також Президент, який не має права голосу (нині це Антоніо Таяні, Італія). Парламент спільно з Радою ЄС ухвалює закони та затверджує бюджет, здійснює демократичний нагляд за діяльністю інституцій ЄС.

Дізнайтесь більше: <http://www.europarl.europa.eu/portal/en>

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Рада Євросоюзу – це законодавчий орган, що складається з міністрів національних урядів країн ЄС. Держави-члени Євросоюзу по черговою головують у Раді протягом шести місяців. Які саме міністри братимуть участь у засіданні Ради ЄС, залежить від питань на порядку денному: закордонні справи, сільське господарство, транспорт, довкілля тощо.

Основним завданням Ради ЄС є ухвалення законів, ці повноваження вона поділяє з Європейським Парламентом. Окрім того, Рада ЄС підписує міжнародні угоди, переговори щодо яких проводить Єврокомісія.

Дізнайтесь більше: <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/>

ЄВРОПЕЙСЬКА КОМІСІЯ

Єврокомісія – це орган виконавчої влади ЄС, колегія якого складається з 28 комісарів (по одному від кожної країни). Також до неї входять Президент Європейської Комісії (нині це Жан-Клод Юнкер, Люксембург) та Високий представник із закордонних справ і політики безпеки. Єврокомісія ініціює законодавчі пропозиції, реалізує політику ЄС, розпоряджається бюджетом, представляє Євросоюз на міжнародній арені.

Європейська Комісія має цілковиту незалежність у здійсненні своїх повноважень. До її завдань належить захист спільних інтересів – це означає, що вона не повинна керуватися вказівками жодного з національних урядів ЄС. Як «охоронець договорів», Єврокомісія має забезпечувати виконання ухвалених Європарламентом та Радою ЄС законів.

Дізнайтесь більше: https://ec.europa.eu/commission/index_en

ЄВРОПЕЙСЬКА СЛУЖБА ЗОВНІШНЬОЇ ДІЇ

Ця структура виконує функції дипломатичного корпусу. Вона відповідає за відносини ЄС із країнами всього світу, а також за гуманітарну й технічну допомогу. Очолює службу Високий представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки. Нині цю посаду обіймає Федеріка Могеріні (Італія).

Дізнайтесь більше: <https://eeas.europa.eu>

ЄВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА СУСІДСТВА

Європейська політика сусідства (ЄПС) поширюється на Азербайджан, Алжир, Білорусь, Вірменію, Грузію, Єгипет, Ізраїль, Йорданію, Ліван, Лівію, Марокко, Молдову, окуповані Палестинські території, Сирію, Туніс та Україну. ЄПС пропонує країнам-партнерам привілейовані відносини, побудовані на взаємному прагненні до спільних цінностей (демократія та права людини, верховенство права, ринкова економіка). Від того, наскільки поділяють їх країни-партнери, залежить інтенсивність відносин між ними та Євросоюзом.

Практична реалізація ЄПС відбувається через **Європейський інструмент сусідства**. У рамках бюджетного періоду 2014-2020 років країнам-сусідам буде надано 15,4 млрд євро. Кошти виділяються на багаторічні програми, які затверджує Єврокомісія. Одним із принципів ЄПС є «більше за більше» – що більше реформ проводить держава-сусід, то більше можливостей інтеграції з ЄС відкривається перед нею. Обсяги фінансової підтримки з боку Євросоюзу також залежать від успіхів кожної окремої країни у впровадженні реформ.

Для України на період 2015-2020 років передбачено двосторонній пакет допомоги розміром 130 млн євро щороку. Також, відповідно до принципу «більше за більше», може бути додатково надано 240-300 млн євро – за умови доведеного прогресу в поглибленні демократії та дотриманні прав людини.

Дізнайтесь більше:

https://eeas.europa.eu/enp/index_en.htm

У травні 2019 року виповниться 10 років від заснування **Східного партнерства (СП)** - ініціативи, що надає шістьом східним партнерам ЄС можливості для поглибленої співпраці з ним на дво- і багатосторонньому рівні. Основним інструментом двостороннього формату є Угода про асоціацію, що укладається з тими державами, які домоглися суттєвих результатів у процесах становлення демократії, верховенства права, дотримання прав людини, запровадження ринкової економіки, а також забезпечення стабільного розвитку й належного врядування. Такі угоди вже укладено між ЄС та Грузією, Молдовою і Україною.

У площині двосторонніх відносин Східне партнерство передбачає, зокрема, діалог у напрямку **візової лібералізації**. Його інструментами є угоди про спрощення процедури видачі віз, а також скасування віз після виконання партнерами планів дій з візової лібералізації. Так, безвізовий режим від Євросоюзу вже отримали Грузія, Молдова та Україна. Азербайджан і Вірменія мають з ЄС угоди про спрощення процедури видачі віз. Тривають переговори щодо укладення такої угоди з Білоруссю.

На багатосторонньому рівні в рамках Східного партнерства було створено чотири тематичні платформи у таких сферах:

- Демократія, належне врядування та стабільність
- Економічна інтеграція та наближення до політик ЄС в окремих галузях
- Енергетична безпека
- Контакти між людьми

Поточними пріоритетами Східного партнерства, серед іншого, є підтримка демократії та належного врядування, підтримка міграційних систем, управління кордонами і співробітництво між виконавчими органами, зміцнення здатності країн Східного партнерства до участі у спільних місіях та операціях ЄС.

Як і в рамках Європейської політики сусідства в цілому, в рамках Східного партнерства реалізуються програми, спрямовані на досягнення цілей ініціативи. Орієнтовний бюджет цих проектів на 2014-2020 роки становить близько 900 млн євро.

Зокрема, триває програма **«Територіальне співробітництво країн Східного партнерства» (EaPTC)**, у якій беруть участь усі держави СП. Її метою є зміцнення співпраці між прикордонними територіями країн-учасниць задля розвитку прилеглих територій. У рамках загальної програми реалізуються двосторонні операційні програми. Наприклад, у програмі Білорусь – Україна (бюджет 3,3 млн євро) беруть участь Житомирська, Київська, Волинська, Чернігівська та Рівненська області. Участь у спільних проектах можуть брати як органи місцевої влади, так і неурядові організації. Усього на реалізацію спільних проектів у рамках EaPTC Євросоюз виділив 9,3 млн євро.

ВІДНОСИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА УКРАЇНИ

ДОПОМОГА ЄС УКРАЇНІ

Європейський Союз є найбільшим донором України. Обсяг наданої ним з 1991 року безповоротної технічної та фінансової підтримки перевищив 4 млрд євро та постійно зростає.

Підтримка Євросоюзу стосується надзвичайно широкого кола сфер: макрофінансової стабільності, державного управління, розвитку громадянського суспільства та медіа, економіки, енергетики, захисту довкілля, регіонального розвитку, освіти тощо. Конкретні програми й проекти та обсяги їх фінансування визначаються спільно з урядом України.

ЄС різко збільшив обсяг допомоги Україні навесні 2014 року, враховуючи складну економічну ситуацію та військові дії на сході держави. **Загальний пакет допомоги на 2014-2020 роки становить близько 13 млрд євро.**

Допомога Євросоюзу Україні буває різних видів.

1. ЄВРОСОЮЗ ДОПОМАГАЄ УКРАЇНІ З ВИРІШЕННЯМ ПРОБЛЕМ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВІЙСЬКОВИМИ ДІЯМИ НА СХОДІ КРАЇНИ.

Від початку конфлікту 2014 року ЄС надав Україні понад 112 млн євро на першочергові гуманітарні потреби – продукти харчування, облаштування житла, психологічну допомогу постраждалим тощо. Ще 100 млн євро було виділено на підтримку регіональних медіа, моніторинг дотримання прав людини на територіях, що зазнали впливу конфлікту, а також на роботу Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ. Крім цього, суттєвою є окрема допомога країн-членів. Євросоюз профінансував також низку регіональних проектів у різних областях, спрямованих на адаптацію тимчасово переміщених осіб.

2. МАКРОФІНАНСОВА ДОПОМОГА – ЦЕ ПОЗИКИ (КРЕДИТИ) НА ТРИВАЛИЙ ТЕРМІН З НИЗЬКОЮ ВІДСОТКОВОЮ СТАВКОЮ.

Протягом 2014-2017 років Україна отримала таких кредитів на 2,8 млрд євро. Їх було надано в рамках трьох програм макрофінансової допомоги. Це найбільша сума, яку ЄС коли-небудь виділяв на макрофінансову допомогу країні, що не є членом Євросоюзу. У червні 2018 року ЄС ухвалив рішення про початок четвертої програми, в рамках якої надасть Україні ще 1 млрд євро. У вересні 2018 року Єврокомісія підписала з Україною Меморандум про взаєморозуміння, в якому визначено умови надання цих коштів. У грудні 2018 року в Україну надійшов перший транш розміром 500 млн євро.

3. ПРОГРАМИ БЮДЖЕТНОЇ ДОПОМОГИ ЄС – ЦЕ ГРАНТИ, СПРЯМОВАНІ НА РОЗВИТОК ТА ПІДТРИМКУ РЕФОРМ.

Метою такої допомоги Україні є сприяння максимально ефективному проведенню реформ у тій чи іншій сфері. Наприклад, 2014 року ЄС надав 50 млн євро на підтримку реформи регіональної політики. А 2016 року – понад 100 млн євро в рамках програми з комплексного реформування державного управління в Україні. Найбільшою програмою бюджетної допомоги ЄС став «Контракт з розбудови держави», за яким 2014 року ЄС виділив Україні 355 млн євро. У квітні 2018 року Європейська Комісія виступила з ініціативою надання Україні гранту розміром 50 млн євро для інвестування у реальний сектор економіки. Отримання Україною бюджетної допомоги ЄС також вимагає виконання певних умов та кроків, які засвідчують відданість реформам у тій чи іншій сфері.

4. ПРОЕКТИ ТА ПРОГРАМИ, ЯКІ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ФІНАНСУЄ З ФОНДІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ІНСТРУМЕНТУ СУСІДСТВА ТА ІНШИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ВПРОВАДЖУЄ В УКРАЇНІ.

Йдеться про сотні таких проектів у різних сферах – їх ще називають «технічною допомогою». Метою впровадження також є сприяння реформам в Україні через поширення досвіду ЄС, удосконалення законодавства, зміцнення державних інституцій, громадянського суспільства, медіа, покращення якості життя людей.

Наприклад, підтримку в сфері децентралізації ЄС надає через проект U-LEAD з бюджетом близько 100 млн євро (внесок ЄС становить понад 90 млн євро). На сприяння боротьби з хабарництвом спрямована Антикорупційна ініціатива ЄС (15 млн євро), удосконалювати судочинство допомагає проект «Європейське правосуддя – Україні» (15 млн євро).

Низка ініціатив спрямовані на успішне виконання Угоди про асоціацію між Євросоюзом та Україною. Наприклад, проект «Удосконалення системи контролю безпечності харчових продуктів в Україні» з бюджетом 3,8 млн євро.

Усього протягом 2014-2017 років бюджетна й технічна допомога ЄС Україні становила 965 млн євро. На 2018-2020 роки передбачено 800 млн євро такої допомоги.

5. ЄВРОСОЮЗ НАДАЄ УКРАЇНІ ПІДТРИМКУ ЧЕРЕЗ МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ІНСТИТУЦІЇ, ТАКІ ЯК ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ АБО ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК.

Ця підтримка також значно посилася з 2014 року. Через ЄІБ та ЄБРР Євросоюз кредитує проекти, спрямовані на розвиток інфраструктури, особливо в регіонах, підтримку малого та середнього бізнесу, покращення муніципального господарства.

Наприклад, 2016 року розпочато фінансований ЄІБ проект «Міський громадський транспорт в Україні» з бюджетом 200 млн євро, бенефіціарами якого є низка обласних центрів. А ЄБРР провадить проект EU4Business, у рамках якого надає кредити та консультації представникам малого та середнього бізнесу в багатьох містах України. Цей проект належить до низки регіональних програм ЄС, які працюють в усіх шести країнах Східного партнерства.

Дізнайтесь більше:

<https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/1937/>

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ

1 вересня 2017 року повністю набула чинності Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Цьому передували багаторічні драматичні події: складний переговорний процес, підготовка документа до підписання на саміті Східного партнерства у Вільнюсі у листопаді 2013 року, відмова тодішнього українського керівництва це зробити і наступні масові протести, що переросли в Революцію гідності. Згодом, внаслідок проведеного в квітні 2016 року референдуму, виникла затримка з ратифікацією документа Нідерландами.

Угода про асоціацію – унікальний інструмент для реалізації Україною проголошеного нею європейського вибору. Це документ обсягом понад 1000 сторінок, що складається із семи розділів та понад 40 додатків і протоколів. За своїм обсягом і тематичним охопленням Угода про асоціацію є найбільшим міжнародно-правовим документом, який уклала в своїй історії Україна.

Угода передбачає створення глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі. Вона покликана забезпечити тісну економічну інтеграцію України та Євросоюзу. Йдеться не лише про суттєву лібералізацію власне торгівлі, зокрема зменшення тарифів, а й гармонізацію українського законодавства і нормативно-регуляторної бази із законодавством ЄС. Завдяки цьому має відбутися глибока економічна інтеграція України до спільного європейського ринку, який нараховує понад півмільярда споживачів.

Однак угода стосується не лише торгівлі. Україна наближається до Європейського Союзу в сферах екології, державних закупівель, захисту прав споживачів, транспорту, громадського здоров'я та багатьох інших через імплементацію відповідного законодавства ЄС.

Дізнайтесь більше:

<https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociaciyu>

ВІЗОВА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ

Європейський Союз та Україна вже багато років послідовно працюють задля полегшення міжлюдських контактів, зокрема шляхом лібералізації візового режиму.

11 червня 2017 року розпочав діяти **безвізовий режим для громадян України** – власників біометричних паспортів. Це дозволило їм здійснювати короткострокові поїздки до ЄС, перебуваючи там не більше 90 днів протягом 180 днів.

Безвізовий режим для громадян України стосується усіх країн-членів Євросоюзу, окрім Ірландії та Сполученого Королівства. Також у рамках безвізового режиму українці можуть подорожувати до держав Шенгенської зони, які не є членами Євросоюзу – Ісландії, Ліхтенштейну, Норвегії та Швейцарії.

Лише протягом першого року дії безвізового режиму ним скористалися щонайменше півмільйона українців, а інтерес до безвізових подорожей до Євросоюзу продовжує зростати. Водночас важливо знати, що безвізовий режим не дає громадянам України права на роботу чи навчання у країнах ЄС.

Дізнайтесь більше: <https://openeurope.in.ua/>

СПІВПРАЦЯ У СФЕРІ ОСВІТИ ТА КУЛЬТУРИ

Співробітництво в галузі освіти традиційно є важливим для ЄС та України. Українські заклади вищої освіти активно брали участь у різних освітніх програмах Євросоюзу – Еразмус Мундус, Темпус, Жан Моне та інших, які на сьогодні об'єднані у єдину програму Erasmus+.

ERASMUS+ – це програма Європейського Союзу на період 2014-2020 років, що підтримує проекти співпраці, мобільність, партнерства і проведення заходів у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Разом з понад 150 країнами світу Україна є однією з країн-партнерів Erasmus+. Бюджет програми складає 14,7 млрд євро.

Конкурси Erasmus+ у сфері освіти відкриті для участі українських студентів, випускників, молоді, представників закладів освіти, наукових установ, органів влади, молодіжних та громадських організацій, державних і приватних підприємств тощо. Структура програми у сфері вищої освіти включає такі ключові напрями:

КА1: Академічна мобільність – фінансування надається на організацію та індивідуальну участь у короткострокових обмінах (Міжнародна кредитна мобільність) для студентів (3-12 міс.) та працівників університетів (5 дн.-2 міс.), а також на навчання/викладання на Спільних магістерських програмах Еразмус Мундус з отриманням повної вищої освіти в Європі.

КА2: Проекти співпраці задля розвитку інновацій та обміну кращими практиками – фінансування надається для розробки та реалізації проектів міжнародної співпраці між закладами вищої освіти Європи, України та інших країн-партнерів програми з метою розбудови потенціалу для впровадження реформ у сфері вищої освіти (Розвиток потенціалу вищої освіти); розробку нових, інноваційних та міждисциплінарних підходів до викладання й навчання (Альянси знань); розробку та впровадження інноваційних практик на організаційному, місцевому, регіональному, національному або європейському рівні (Стратегічні партнерства).

КА3: Підтримка реформ – цей напрям передбачає підтримку напрацювань та розробок ЄС у сфері освітньої політики задля досягнення кращого системного розвитку і впливу. Для України є можливістю фінансування проведення міжнародних конференцій та діяльності Національної команди експертів з реформування вищої освіти задля підтримки реформ відповідно до завдань Болонського процесу та Європейського простору вищої освіти.

Жан Моне – метою напрямку є активізація євроінтеграційного дискурсу, сприяння розвитку євроінтеграційних студій, залучення закладів вищої освіти до дослідження євроінтеграційних процесів, поширення ідей об'єднаної Європи.

У рамках програми Erasmus+ також передбачені можливості для молоді, молодіжних організацій та їхніх працівників, що спрямовані на підвищення рівня ключових компетентностей молоді, залучення молоді до розвитку демократії, активного громадянства, міжкультурного діалогу, посилення соціальної інтеграції та підвищення якості молодіжної співпраці, сприяння розвитку неформальної та інформальної освіти, сприяння міжнародній співпраці у молодіжній сфері:

1. Мобільність молоді та молодіжних працівників: молодіжні обміни, волонтерські проекти та обміни молодіжними працівниками.

2. Проекти співпраці (Стратегічні партнерства, Розвиток потенціалу, Альянси знань): співпраця між організаціями у сфері інновацій та обміну кращими практиками реалізації молодіжної політики.

3. Підтримка реформ (структурний діалог): зустрічі між молоддю та тими, хто приймає рішення у сфері молодіжної політики.

Додаткові можливості для молоді відкриває програма **«Вікно для молоді країн Східного партнерства»**, що реалізується в 2017-2018 роках та є компонентом ширшої ініціативи EU4Youth, спрямованої на підтримку активнішої участі молодих людей з країн Східного партнерства в житті суспільства та в економіці.

Також існують можливості співпраці у шкільній освіті. Напрямок **eTwinning** об'єднав викладачів-ентузіастів та згуртував навколо себе найбільшу спільноту шкіл Європи. Це забезпечує діяльність онлайн-платформи, на базі якої школи реалізують спільні онлайн-проекти. З 2013 року Україна стала учасником eTwinning Plus – робочого простору програми eTwinning у рамках Східного партнерства Європейського Союзу.

Станом на листопад 2018 року за підтримки ЄС українці скористались численними освітніми можливостями: 10 239 студентів і працівників закладів вищої освіти України та Європи завдяки отриманим університетами грантам візьмуть участь у взаємному між-університетському обміні; 201 стипендія надана для навчання українців у магістратурі; впроваджуються 30 проектів з розвитку потенціалу вищої освіти, 2 стратегічні партнерства у сфері вищої освіти, 3 проекти у сфері освіти дорослих; 55 проектів Жан Моне реалізуються в більш ніж 200 закладах України. Надано понад 6 500 грантів для волонтерства та молодіжного обміну, реалізовано 18 проектів з розвитку потенціалу молоді, 4 молодіжні стратегічні партнерства, 24 проекти на підтримку реформ у сфері молодіжної політики. Учасниками eTwinning Plus від України є 774 школи та 1 533 викладачі, що долучилися до реалізації 2 784 проектів.

Розвивається **співпраця у сфері культури**. Так, з 2016 року Україна отримала змогу долучитися до програми ЄС **«Креативна Європа»**, яка реалізується в 2014-2020 роках і має бюджет 1,46 млрд євро. Програма складається з трьох компонентів: культура, медіа та секторальний напрямок.

З листопада 2017 року реалізується програма **«Культурні мости» (Culture Bridges)**, спрямована на розвиток українського культурного сектору. Вона має на меті налагодження ефективних зв'язків між митцями, культурними операторами й інституціями в Україні та ЄС шляхом надання грантів на здійснення спільних проектів. Програма триватиме до жовтня 2020 року.

- **Національний Еразмус+ офіс в Україні:** <http://www.erasmusplus.org.ua>
- **Програма eTwinning в Україні:** <http://www.etwinning.com.ua/>
- **Програма «Креативна Європа»:** <https://creativeeurope.in.ua/>
- **Програма Culture Bridges:** <http://culturebridges.eu/>

ІНШІ ВАЖЛИВІ НАПРЯМКИ СПІВПРАЦІ

- З 1 грудня 2014 року розпочала роботу **Консультативна місія Європейського Союзу (КМЕС)**. Вона надає підтримку державним органам України у реформуванні сектору цивільної безпеки шляхом стратегічних консультацій та практичної підтримки заходів з реформування згідно зі стандартами ЄС, міжнародними принципами належного врядування та дотримання прав людини. Зокрема, Міністерству внутрішніх справ, Національній поліції, Генеральній прокуратурі, Службі безпеки, Національному антикорупційному бюро, Національному агентству з питань запобігання корупції. Команда КМЕС працює у Києві, Львові, Одесі та Харкові.
- У рамках Європейської політики сусідства Євросоюз фінансує проекти у різноманітних сферах: прикордонне співробітництво, освіта, довкілля, транспорт, місцеве самоврядування тощо. Наприклад, з листопада 2005 року діє **Місія Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM)**. Мандат місії передбачає нарощування можливостей партнерів, насамперед прикордонних та митних відомств, в управлінні кордонами. Партнером у реалізації проекту виступає Міжнародна організація з міграції. Поточний мандат місії дійсний до кінця листопада 2020 року.
- З лютого 2011 року Україна є стороною **Договору про заснування Енергетичного Співтовариства**. Головною метою цієї спільноти є створення інтегрованого енергетичного ринку, посилення безпеки енергопостачання, забезпечення стабільної подачі електроенергії та мінімізація впливу на довкілля процесів, пов'язаних з енергопостачанням. По суті, йдеться про енергетичну інтеграцію України до Євросоюзу.
- Станом на грудень 2018 року готова до підписання Україною та ЄС **Угода про спільний авіаційний простір** (так зване «Відкрите небо»). Вона передбачає об'єднання авіатранспортних ринків України та ЄС, що сприятиме підвищенню якості авіаполуг та їх здешевленню, розвитку транзитного потенціалу України та її інтеграції до європейських авіаційних структур.

Фото: © ЕУАМ

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ

101, вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна
тел.: +38 (044) 390-80-10; факс: +38 (044) 390-80-15
e-mail: delegation-ukraine-press@eeas.europa.eu

(відділ преси та інформації)

www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine/
www.facebook.com/EUDelegationUkraine
www.twitter.com/EUDelegationUA

Голова Представництва Європейського Союзу в Україні
Хюґ Мінґареллі

17 вересня 1993 року між ЄС та Україною було підписано угоду про взаємне відкриття представництв. Невдовзі після того у Києві з'явилася дипломатична місія Євросоюзу.

Нині Представництво ЄС в Україні є центром комунікації Євросоюзу з українськими партнерами. Воно входить до структури Європейської служби зовнішньої дії, проте водночас у місії працюють і службовці Європейської Комісії.

Головою Представництва Європейського Союзу в Україні є посол Хюґ Мінґареллі.

ГОЛОВНІ ЗАВДАННЯ ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄС В УКРАЇНІ:

- сприяти розвитку політичних та економічних зв'язків між Україною і Європейським Союзом шляхом підтримки ефективного діалогу з урядовими установами та підвищення поінформованості про Європейський Союз, його інституції та програми;
- відстежувати реалізацію Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та ЄС і здійснювати моніторинг двосторонніх відносин у політичній, економічній, торговельній та фінансовій сферах;
- інформувати про розвиток Європейського Союзу, роз'яснювати й відстоювати окремі аспекти політики ЄС;
- брати участь у впровадженні програм зовнішньої допомоги Європейського Союзу.

Бажаєте отримувати інформацію про ЄС? Підпишіться на розсилку новин від Представництва ЄС в Україні: https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk

ІНФОРМАЦІЙНІ ЦЕНТРИ ЄС В УКРАЇНІ

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

м. Київ, 03057, вул. Антона Цедіка, 20; пов. 4, кімн. 401
тел.: (044) 481-21-79, (093) 987-80-08

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

м. Київ, 04119, вул. Мельникова, 36/1; пов. 1, бібліотека
тел.: (044) 481-44-11, 481-44-42, (093) 425-99-26

ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

м. Київ, 03061, пр. Відрадиний, 4; корп. 7, кімн. 204
тел.: (044) 406-77-66, (067) 979-00-15

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Біла Церква, 9100, пл. Соборна, 8/1
Наукова бібліотека (головний корпус)
тел.: (04563) 5-12-88

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Вінниця, 21021, Хмельницьке шосе 95
Головний корпус, кімн. 104
тел.: (093) 503-48-28, (067) 593-95-71

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ВІННИЦЯ)

м. Вінниця, 21021, вул. 600-річчя, 21
Головний корпус, кімн. 609
тел.: (093) 503-48-28, (067) 593-95-71

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМ. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
м. Дніпро, 49050, вул. Казакова, 8; бібліотека
тел.: (093) 109-11-21

ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМ. ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
м. Івано-Франківськ, 76000, вул. Чорновола, 1
Факультет історії, політології і міжнародних відносин
тел.: (067) 650-96-58

ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ МВС УКРАЇНИ

м. Кривий Ріг, 50065, вул. Степана Тільги, 21; бібліотека
тел.: (096) 291-03-69

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА

м. Кропивницький, 25006, вул. Шевченка, 1
тел.: (099) 948-90-79

СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

м. Луцьк, 43021, вул. Винниченка, 30а; бібліотека
тел.: (0332) 24-12-00, (066) 651-54-09

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМ. ІВАНА ФРАНКА
м. Львів, 79602, вул. Січових стрільців, 19
Факультет міжнародних відносин, кімн. 202
тел.: (032) 239-46-56, (067) 968-27-94

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Маріуполь, просп. Будівельників, 129
тел.: (098) 367-04-30

ЧОРНОМОРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ПЕТРА МОГИЛИ

м. Миколаїв, 54003, вул. 68-ти Десантників, 10
Корпус 10-Г, кімн. 305
тел.: (0512) 76-71-93, (063) 311-88-47

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Одеса, 65082, вул. Преображенська, 8
Наукова бібліотека
тел.: (048) 723-03-78, (063) 742-44-32

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

м. Острого, 35800, вул. Семінарська, 2
тел.: (097) 905-35-06

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

м. Северодонецьк, 93400, проспект Центральний, 59а
Наукова бібліотека
тел.: (095) 036-00-93

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Суми, вул. Покровська, 9/1; Конгрес-центр, кімн. 218
тел.: (0542) 66-50-58, (050) 927-47-67, (050) 973-65-25

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Тернопіль, 46020, вул. Львівська, 11а; корп. 11, пов. 2
тел.: (035) 247-50-63, (067) 801 32 45

УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Ужгород, 88000, Закарпатська обл. вул. Університетська, 14
тел.: (050) 672-93-96

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Харків, 61001, пр. Леніна 9а
Науково-бібліотечний корпус, кімн. 309
тел.: (057) 702-11-14 (вн. 211), 702-07-19, (063) 254-07-18

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Херсон, 73000, вул. 40 років Жовтня, 2
тел.: (0552) 32-67-41, (097) 423-79-55

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

м. Хмельницький, 29013, вул. Героїв Майдану, 8
Наукова бібліотека
тел.: (097) 942-42-96

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Черкаси, 18006, бульвар Шевченка, 460
Бібліотека, факультет економіки та управління
тел.: (050) 197-93-63

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМ. ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА
м. Чернівці, 58000, вул. Лесі Українки, 23
Пов. 2, бібліотека
тел.: (0372) 58-47-68, (095) 565-55-35

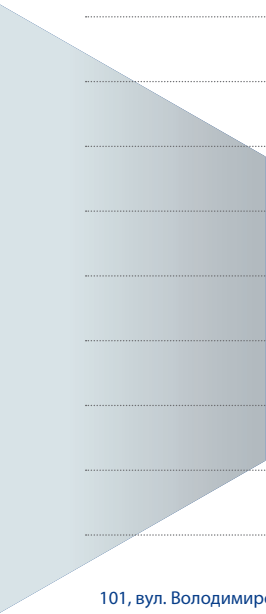
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

м. Чернігів, 14000, вул. Шевченка, 95
тел.: (066) 719-67-90

Blank lined area for text input, consisting of horizontal dotted lines.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ
101, вул. Володимирська, м. Київ, 01033, Україна | тел.: +38 (044) 390-80-10, факс: +38 (044) 390-80-15
e-mail: delegation-ukraine@eeas.europa.eu | www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine
[Facebook.com/EUDelegationUkraine](https://www.facebook.com/EUDelegationUkraine) | [Twitter/EUDelegationUA](https://twitter.com/EUDelegationUA)

Area with horizontal dotted lines for text entry.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Європейський Союз	www.europa.eu
Прес-релізи	www.europa.eu/newsroom/press-releases/last-seven-days_en
Бібліотека документів ЄС	https://europa.eu/european-union/documents-publications/libraries-archives_en
Медіа-ресурси	https://europa.eu/european-union/documents-publications/publishers_en
Акредитація представників ЗМІ	www.europa.eu/newsroom/press-facilities/accreditation_en
Інформаційна мережа Europe-Direct	www.europa.eu/europedirect
Європейська Комісія	www.ec.europa.eu
Департаменти та служби	www.ec.europa.eu/about/ds_en.htm
Центральна бібліотека	www.ec.europa.eu/libraries/doc/index_en.htm
Генеральний директорат з питань комунікації	www.ec.europa.eu/dgs/communication/services/journalist
Аудіо- та відеоматеріали Єврокомісії	www.ec.europa.eu/avservices/index.cfm?sitelang=en
Євробарометр: громадська думка	www.ec.europa.eu/public_opinion
Європейський Парламент	www.europarl.europa.eu
Телетрансляція засідань Європарламенту	www.europartv.europa.eu/en/home.aspx
Аудіо- та відеоматеріали Європарламенту	www.audiovisual.europarl.europa.eu
Європейська Рада	www.consilium.europa.eu/en/european-council/president
Рада ЄС	www.consilium.europa.eu
Прес-служба Ради ЄС	www.consilium.europa.eu/en/press
Документи та публікації	www.consilium.europa.eu/en/documents-publications
Європейська служба зовнішньої дії	www.eeas.europa.eu
Інформаційний центр	https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/area/press_en
Рахункова палата	www.eca.europa.eu
Європейський омбудсмен	www.ombudsman.europa.eu
Європейський центральний банк	www.ecb.int
Європейський інвестиційний банк	www.eib.org
Європейський соціально-економічний комітет	www.eesc.europa.eu
Комітет регіонів	www.cor.europa.eu
Євростат	http://ec.europa.eu/eurostat
Телеканал Euronews	www.euronews.net
Європейський центр журналістики	https://ejc.net/
Європейська радіомережа	www.euranetplus-inside.eu
Служба офіційних публікацій	www.publications.europa.eu
Захист персональних даних	www.edps.europa.eu

Європейський Союз

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ

101, вул. Володимирська, м. Київ, 01033, Україна

тел.: +38 (044) 390-80-10, факс: +38 (044) 390-80-15

e-mail: delegation-ukraine@eeas.europa.eu

delegation-ukraine-press@eeas.europa.eu (відділ преси та інформації)

www.eeas.europa.eu/delegations/ukraine

www.europa.eu

Facebook: <http://www.facebook.com/EUDelegationUkraine>

Twitter: <http://twitter/EUDelegationUA>

Київ: Представництво ЄС в Україні, 2018

PRINT ISBN: 978-92-9238-588-0 doi: 10.2871/00500 JA-01-18-665-UK-C

PDF ISBN: 978-92-9238-589-7 doi: 10.2871/361440 JA-01-18-665-UK-N

Друк з дозволу Представництва ЄС в Україні

Видання виправлене й доповнене

Редагування та друк: FGL Energy LLC, АДЕФ-Україна, грудень 2018

© Європейський Союз, 2018

Ця публікація видана за фінансової підтримки Європейського Союзу. Викладені в ній погляди є авторськими і не обов'язково відображають офіційну думку Європейського Союзу. Відтворення дозволене за умови посилання на першоджерело.

Надруковано в Україні